

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Dragana Božić Lenard		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovje		
Matični broj	171		
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Dragan i Marija (pok.) Božić		
Datum i mjesto	3.7.1986. Zagreb		
Adresa	Ivana Tišova 17, 31 400 Đakovo		
Telefon/mobitel	031/811-586 i 098 666 575		
e-pošta	dragana1.bozic@etfos.hr		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	4/8/2014 – 10/8/2014 Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norveška Druga Networds ljetna škola „Riječi: struktura, značenje, usvajanje i procesuiranje“		
	27/7/2014 – 1/8/2014 University College Dublin, Irska Sociolinguistička ljetna škola		
	11/12/2010 – danas Filozofski fakultet, Osijek Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovje		
	2008 – 2010 Filozofski fakultet, Osijek Diplomski studij engleskoga jezika i književnosti i hrvatskoga jezika i književnosti, prevoditeljski i nastavnički smjer		
	2005 – 2008 Filozofski fakultet, Osijek Preddiplomski studij engleskoga jezika i književnosti i hrvatskoga jezika i književnosti		
	2001 – 2005 Gimnazija A. G. Matoša, Đakovo		
1993 – 2001 Osnovna škola "Vladimir Nazor", Đakovo			

Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	01/10/2012 – danas Elektrotehnički fakultet, Osijek Asistentica 05/03/2012 – 30/09/2012 Elektrotehnički fakultet, Osijek Vanjski suradnik 13/01/2012 – 30/09/2012 Gimnazija A. G. Matoša, Đakovo Profesorica hrvatskoga jezika i književnosti 05/09/2010 – 13/01/2012 Gimnazija A. G. Matoša, Đakovo Profesorica engleskoga jezika i književnosti i hrvatskoga jezika i književnosti
Popis radova	1. Prijevod: <i>Proces zaključivanja: Kako slušatelji uspijevaju izabrati pravo tumačenje?</i> , Hrvatistika Vol 4., No. 4. 2. A Contrastive Study of Some Lakoff and Johnson's Metaphorical Expressions from Love is a Journey Metaphor and Their Croatian Equivalents // <i>Linguistics, Culture and Identity in Foreign Language Education</i> / Akbarov, Azamat (ur.). Sarajevo : International Burch University, 2014. 519-528 3. Frazeologizmi u nekim djelima Mire Gavrana // <i>Prvi međunarodni interdisciplinarni skup mladih znanstvenika društvenih i humanističkih znanosti Konteksti</i> / Živančević Sekeruš, Ivana et al. (ur.). Novi Sad : Impressum, 2014. 439-470

Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	<p>1. Sociolinguistics Summer School 5, University College Dublin, Irska – izlaganje rada naziva <i>Language and Gender in the 113th Congressional Speeches</i></p> <p>2. Fourth International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics, Burch University, Sarajevo, Bosna i Hercegovina – izlaganje rada naziva <i>A Contrastive Study of some Lakoff and Johnson's Metaphorical Expressions from LOVE IS A JOURNEY Metaphor and their Croatian Equivalents</i></p> <p>3. Second International Conference on Rhetorics - Days of Ivo Škarić, Brač, Hrvatska – izlaganje rada naziva <i>Jezična i izvanjezična obilježja političkih govorova: Analiza slučaja bivšeg hrvatskog predsjednika Vlade Ive Sanadera</i></p> <p>4. First International Interdisciplinary Conference for Young Scholars in Social Sciences and Humanities "Contexts", Filozofski fakultet Novi Sad, Srbija – izlaganje rada naziva <i>Phraseology in Miro Gavran's Opus</i></p> <p>5. Second Conference on English Language and Anglophone Literatures Today, Filozofski fakultet Novi Sad, Srbija – izlaganje rada naziva <i>Symbolism of Names in the Novel Harry Potter and the Philosopher's Stone</i></p> <p>6. Current Approaches to English Studies International Conference to Mark the 35th Anniversary of English Studies, Faculty of Humanities and Social Sciences, Osijek, Hrvatska – izlaganje rada naziva <i>Film Translation: A case study of The Proposition and its translation into Croatian</i></p>
--	---

NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Hrvatski	Rodne razlike u političkim govorima 113. američkog Kongresa
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje rada na stranom jeziku)	Gender differences in the political speeches from the 113th United States Congress
Jezik na kojem će se pisati rad	Engleski jezik

OBRAZLOŽENJE TEME

Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>Rodne se razlike uočavaju u jezičnome izražavanju i područjem su sustavnijega izučavanja sociolinguista od 60-ih godina prošloga stoljeća. U doktorskoj će se disertaciji analizirati rodne razlike u političkim govorima predstavnika u netom završenom 113. američkom Kongresu u čijem je sazivu sudjelovao dosad najveći zabilježeni broj političarki. Neprekinuti govor koji broje više od 100 riječi preuzet će se iz službenoga rezervorija govora <i>The Library of Congress Thomas</i>. Analizom će biti obuhvaćeno 672 govora političarki i 3655 govora političara. Programskim alatom <i>Linguistic Inquiry and Word Count</i> provest će se računalna analiza jezika čiji će rezultat biti postotna zastupljenost korištenja jezičnih jedinica u 70 jezičnih kategorija. Nadalje, dobiveni će se rezultati obraditi programom za statističku obradu podataka SPSS-om gdje će se primjenom neparametrijskih testova ispitati postojanje statistički značajne razlike u 70 jezičnih kategorija u jezičnome izražavanju političara i političarki. Konačno, objasnit će se uzroci postojanja statistički značajne razlike u jezičnome izražavanju, a krajnji će rezultat biti postavljanje novih hipoteza o rodnim sličnostima i razlikama u političkome diskursu.</p>
Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje rada na stranom jeziku - maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>Gender differences mirrored in language have been extensively investigated by sociolinguists since 1960s. This doctoral thesis aims to study gender differences in language use in a setting of political speeches. The 113th United States Congress is the legislative branch final meeting composed of 553 individuals, with 103 female representatives being the highest record so far. For the purpose of the research, 100-word uninterrupted speech transcripts will be downloaded from the official repository <i>The Library of Congress Thomas</i>. 672 speeches by female and 3655 by male politicians will be included in the analysis. The analysis will be conducted by a text analysis software program <i>Linguistic Inquiry and Word Count</i>, calculating the degree to which the politicians use 70 language categories. In addition, the results will be uploaded in the software program for statistical analysis SPSS. Conducting nonparametric tests, the thesis aims to study whether there is a statistically significant difference in the use of 70 language categories between the female and male politicians. Finally, the existence of a statistically significant difference in language use between the female and male politicians will be elaborated on, resulting in new hypotheses on gender similarities and differences in political discourse.</p>
Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)	
<p>70-ih je godina prošloga stoljeća istraživanje Robin Lakoff (1975), postavivši tezu o postojanju „ženskoga jezika“, iniciralo brojna istraživanja u području rodnih razlika u jezičnome izražavanju. S ciljem empirijskoga proučavanja Lakoffinih hipoteza o nesigurnosti žena u jezičnome izražavanju i dominaciji muškaraca kao uzroku razlika, nastaju dva suprotna pristupa – razlikovni i dominacijski. Zagovornici razlikovnoga pristupa smatraju da rodne razlike u jezičnome izražavanju proizlaze iz različite socijalizacije i ranih iskustava. S druge pak strane, zagovornici dominacijskoga pristupa razlike u jezičnome izražavanju vide u povijesnoj dominaciji muškaraca i zadržavanju iste nad ženama. Kao reakcija na oba spomenuta pristupa, pojavio se alternativni pristup koji razlikovno-dominacijsku dihotomiju ne smatra obećavajućom u objašnjenu rodnih razlika u jezičnome izražavanju. Drugim riječima, predlaže se uvođenje drugih varijabli kao što su proučavanje konteksta u kojem nastaju govorovi, vrsta sfere, homogenost skupine i sl. u analizu. Nadalje, nakon zaokreta u području, započinje preispitivanje roda <i>per se</i> te se umjesto konceptualizacije roda kao</p>	

nečega što osoba ima predlaže proučavanje roda kao kategorije koja se kontinuirano mijenja, nadograđuje i reproducira rodnim činovima pojedinca.

Ovom će se doktorskom disertacijom analizirati 70 jezičnih kategorija na korpusu govora političara i političarki iz 113. američkoga Kongresa s ciljem ispitivanja postojanja statistički značajne razlike u jezičnome izražavanju među dvjema spomenutim skupinama. Nadalje, na osnovu jezičnoga izražavanja, postavit će se hipoteze o rodno uvjetovanim sličnostima i razlikama jezične uporabe u političkome diskursu.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Nastavno na Jespersenovo istraživanje *Language: Its Nature, Development and Origin* iz 1922. kojim se način izražavanja muškaraca smatrao normom u odnosu na koju je način izražavanja žena podređen, Robin Lakoff svojim je djelom *Language and Women's Place* (1975) udarila temelje za istraživanja u području rodnih razlika u jezičnome izražavanju. Polazeći od androcentričnoga stajališta, društvene uloge i pritiska, Lakoff smatra da su djevojke učene asertivnosti i upotrebljavanju „blažega“ jezičnoga stila, što je rezultiralo pojavom pojma ženski jezik.

Istovremeno, proučavajući prekidanja razgovora, Candance West i Don Zimmerman (1984) razvijaju drugačiji pristup te rodne razlike u jezičnome izražavanju objašnjavaju dominantnijom ulogom muškaraca u društvu. Drugim riječima, češća prekidanja razgovora strategija je koju muškarci koriste zbog društvene moći.

Treći pristup u objašnjavanju rodnih razlika u jezičnome izražavanju započeli su antropolozi Maltz i Borker (1982) tvrdeći da članovi različitih društava imaju svoja pravila i načine komuniciranja, a problemi u komunikaciji nastaju kao posljedica primjene različitih pravila u interakciji pripadnika različitih društava. Kulturno uvjetovan razlikovni pristup popularizirala je Deborah Tannen svojim djelima *That is not what I meant!* (1986) i *You just don't understand* (1990). Polazeći od pretpostavke da se djevojčice i dječaci socijaliziraju u istospolnim vršnjačkim skupinama usvajajući drugačije jezične obrasce, što u različitospolnim skupinama rezultira problemima u komunikaciji, Tannen predlaže razumijevanje i uvažavanje različitih subkulturnih normi kao rješenje problema. Kao reakcija na prethodne pristupe koji rodne razlike u jezičnome izražavanju objašnjavaju dominacijskom ulogom muškaraca i podređenom ulogom žena, kulturno uvjetovan razlikovni pristup po vrijednosti izjednačava način izražavanja muškaraca i žena te razlike objašnjava kulturno uvjetovanim procesima socijalizacije.

Četvrti se pristup u izučavanju rodnih razlika u jezičnome izražavanju može okarakterizirati kao antiesencijalistički, a najjače su odjeknule ideje društvenoga konstruktivizma i razgovorne analize koji u središte proučavanja stavljaju diskurs. Spomenuti smatraju da je jezik kulturno uvjetovani sustav značenja koji se realizira društvenom interakcijom. Drugim riječima, ovi su pristupi nastali kao reakcija na esencijalizam koji smatra da je rod neotuđivi dio individue ne tumačeći interakciju prema aspektima društvenoga konteksta koji su govorniku relevantni. Nadalje, nezanemariv je i doprinos etnometodološkoga pristupa koji realizaciju roda vidi kao performativni akt. S jedne je strane realiziranje roda kreativni potencijal individue, dok je s druge strane to prihvatanje rodno tipičnoga ponašanja u društvenim situacijama.

Noviji se pristupi (Eckert i McConnel-Ginet, 2003) temelje na jezičnim zajednicama prakse po kojima pojedinci istovremeno pripadaju različitim jezičnim zajednicama prakse koje se mijenjaju ovisno o društvenome kontekstu. Stereotipizacija je evidentna i prilikom određivanja pripadnosti pojedinoj jezičnoj zajednici prakse. Nerijetko se politički kontekst karakterizira kao područje u kojemu dominiraju muškarci. Stoga muškarci lako ostvaruju legitimitet i prestižan ugled, dok se žene dodatno trude pokazati da i one tu pripadaju. Spomenuto je hipotezu potvrdilo istraživanje Eckert (2000) koje je pokazalo da djevojčice koriste nestandardne jezične oblike u jezičnim zajednicama prakse gdje su oni prestižna varijanta isto kao i standardne jezične oblike u jezičnim

zajednicama prakse gdje se oni smatraju prestižnom varijantom, dok se dječaci ne podređuju i ne modifciranju svoj jezični izričaj ovisno o jezičnoj zajednici prakse.

Iz prethodnih je pristupa iznjedrena dihotomija suradničkoga i natjecateljskoga jezičnoga izražavanja od kojih je prvo karakteristično za žene, a potonje za muškarce. Empirijske je dokaze za spomenutu dihotomiju dala Janet Holmes (1995) dokazujući da žene verbalnim i neverbalnim povratnim informacijama nastoje održati razgovor, dok muškarci ne koriste gorovne činove ispričavanja i davanja komplimenata, a svrha je njihova razgovora usmjerena na sadržaj. Nadalje, mnogi se istraživači (Coates, 2003, Jones 1980, Tannen, 1984, 1986) slažu da postoje muški i ženski stil izražavanja uočavajući pozitivne pomake u percepciji ženskoga stila izražavanja koji je zbog povijesne podređenosti žena u društvu imao negativne konotacije. Cameron (1997) se svojim istraživanjem zalaže za primjenu i suradničkih i natjecateljskih elemenata u tumačenju jezičnoga izražavanja.

Konačno, uzimajući u obzir dihotomiju javne i privatne sfere, javljaju se „rodni prostori“ gdje govorima u javnim, formalnim situacijama orientiranim na sadržaj dominiraju muškarci, dok u privatnoj sferi orientiranoj interakciji dominiraju žene. Jedan je od razloga taj da su interakcijske norme u javnoj sferi muške interakcijske norme; drugim riječima, institucijske su aktivnosti u javnoj sferi postavili muškarci (Coates, 2003) koji su povijesno duže na vodećim pozicijama u politici, trgovini i ekonomiji.

Utjecajem Frankfurtske škole, Michaela Foucaulta i funkcionalne lingvistike Michaela Hallidaya, 80-ih godina prošloga stoljeća nastaje kritička analiza diskursa čiji zagovornici Van Dijk (1986), Fairclough i Wodak (1997) i dr. promatraljuje jezik kao ljudsku djelatnost u dijalektičkom odnosu s društvenim procesima i društvom uopće. Za njih je kontekst korištenja jezika od presudne važnosti, a posebice važnim smatraju proučavanje odnosa jezika i moći koja se u jeziku manifestira stvaranjem nejednakosti i diskriminacije. Neovisno o dobroj prihvaćenosti, Paul Chilton (2004) kritizira pristup kritičke analize diskursa smatrajući da se istraživači nedovoljno bave proučavanjem onoga što će događa u umu pojedinca i time isključuju kognitivnu psihologiju iz analize. Nastavno na prethodno, Fairclough i Fairclough (2012) predlažu novi pristup analizi političkoga diskursa. Spomenuti smatraju da se koncept kritičke analize diskursa treba proučavati u okviru teorije argumentacije te da su jezik, djelovanje i objekti međusobno povezani u diskursu. Drugim riječima, analizu teksta u kontekstu proširuju na analiziranje društvenoga djelovanja i političke prakse.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Ovim će se istraživanjem analizirati politički govor 113. američkog Kongresa te istražiti utjecaj roda na politički diskurs. Cilj je istraživanja ispitati razlikuje li se politički govor muškaraca i žena u 113. američkom Kongresu.

U svrhu ostvarivanja cilja istraživanja, postavljena su sljedeća istraživačka pitanja:

- Postoji li statistički značajna razlika u uporabi 70 jezičnih kategorija između muškaraca i žena u političkim govorima iz 113. američkog Kongresa?
- Koje jezične kategorije statistički značajno više koriste muškarci u političkim govorima?
- Koje jezične kategorije statistički značajno više koriste žene u političkim govorima?
- Na koji način možemo interpretirati utvrđene razlike u jezičnoj uporabi?
- Razlikuju li se nalazi ovog istraživanja od sličnih istraživanja rodnih razlika u jezičnoj upotrebi i po čemu?
- Koje nove spoznaje i hipoteze o rodnim razlikama u jezičnoj uporabi u političkome diskursu možemo donijeti na temelju dobivenih rezultata istraživanja?

Kvalitativnim će se dijelom ovoga istraživanja ispitati postojanje povezanosti jezičnoga izražavanja, roda govornika i govora iz političkoga diskursa kao dijela javne sfere, što će rezultirati postavljanjem novih hipoteza o rodno uvjetovanim sličnostima i razlikama jezične uporabe u

političkome diskursu.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Istraživanje rodnih razlika u jezičnome izražavanju provodit će se na korpusu govora iz posljednjega završenoga 113. američkog Kongresa koji je sa zasjedanjem započeo 3. siječnja 2013., a završio 3. siječnja 2015. godine. U Kongresu su sudjelovale 553 osobe od čega je bilo 450 muškaraca i 103 žene. Činjenica da je u 113. američkom Kongresu sudjelovalo do sada najveći zabilježeni broj političarki razlog je izbora Kongresa. Govori političara i političarki preuzet će se iz službenoga repozitorija govora s mrežne stranice www.thomas.loc.gov. U istraživanje će biti uključeni govorovi iz Doma i Senata. Službeni je repozitorij strukturiran po predstavnicima u Kongresu. Drugim riječima, izrađena je mapa za svakoga pojedinoga predstavnika u koju su smještene sve datoteke u čijim se tekstovima spominje taj predstavnik. U datotekama se nalaze govorovi pojedinoga predstavnika, no i ostale pojavnice poput popisa, načina različitih glasovanja, zahvala, spominjanja pojedinoga predstavnika u govoru drugoga političara i sl. Mape i datoteke bit će ručno pretraživane. U istraživanje će biti uključeni svi neprekinuti govorovi pojedinoga predstavnika koji zadovoljavaju uvjet objašnjen u nastavku teksta.

Preuzeti, pročišćeni i po predstavnicima katalogizirani će se govorovi obraditi programom za računalnu analizu jezika *Linguistic Inquiry and Word Count* (u dalnjem tekstu LIWC). LIWC je program za računalnu analizu jezika koji u zadanome tekstu analizira riječ po riječ, uspoređuje ju s unutarnjim rječnikom, svrstava riječi u 70 različitih kategorija te izračunava postotak korištenja svake kategorije za svakoga govornika pojedinačno. Neke su od kategorija koje LIWC analizira broj riječi u rečenici, dugačke riječi (rikeći duže od 6 grafema), zamjenice, glagoli, članovi, brojevi, riječi vezane uz novac, obitelj, posao, uspjeh, smrt, vjeru, itd. Da bi LIWC adekvatno proveo računalnu analizu jezika, uvjet je da se govor sastoji od najmanje 100 riječi, stoga će u istraživanje biti uključeni svi neprekinuti govorovi svakoga predstavnika u 113. američkom Kongresu koji broje više od 100 riječi. Nakon pretraživanja službenoga repozitorija govora, prebrojeno je 45054 pojavnice kod političara i 11306 pojavnica kod političarki. Svaka od 56360 pojavnica proučena je s ciljem izdvajanja onih govorova koji zadovoljavaju tehnički uvjet – neprekinuti govor predstavnika koji broji više od 100 riječi. Nakon analize, uočeno je da govorovi 102 žena i 293 muškaraca zadovoljavaju postavljeni uvjet. Preciznije, 672 govorova političarki i 3655 govorova političara zadovoljavaju uvjet te će biti uključeni u analizu.

Nadalje, doktorska će se disertacija sastojati od dviju vrsta istraživanja. Nakon provedene računalne analize govorova LIWC-om, dobiveni će se rezultati obradivati programom za statističku obradu podataka SPSS-om gdje će se zbog iznimne zakriviljenosti i činjenice da podaci nisu normalno raspodijeljeni primjenjivati neparametrijski testovi (Mann-Whitney U, test Spearmanove korelacije) kojima će se ispitati postoji li statistički značajna razlika u uporabi gore spomenutih 70 jezičnih kategorija (varijabli) između političara i političarki. Također, analizirat će se postojanost i vrsta korelacije među određenim varijablama.

Po završetku provedbe kvantitativnoga istraživanja, dobiveni će se rezultati podvrgnuti kvalitativnoj analizi i interpretaciji, odnosno objasniti će se uzroci statistički (ne)značajne razlike između političara i političarki u korištenju pojedine varijable kao i postojanje pozitivne i negativne korelacije među pojedinim varijablama.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Nastavno na brojna istraživanja u području rodnih razlika u jezičnome izražavanju, računalnom će se analizom pojavnosti jezičnih jedinica u 70 jezičnih kategorija i statističkom analizom dobivenih podataka ispitati postojanje statistički značajne razlike u jezičnome izražavanju američkih političara i političarki iz 113. Kongresa. Iz dobivenih će se podataka postaviti nove hipoteze o rodno

uvjetovanim sličnostima i razlikama jezične uporabe u političkome diskursu.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

1. Cameron, D., & Kulick, D. (2003). *Language and Sexuality*. Cambridge: Cambridge University Press
2. Chilton, P. (2004) *Analysing Political Discourse: Theory and Practice*. London: Routledge.
3. Coates, J. (2003). *Men Talk: Stories in the Making of Masculinities*. Oxford: Blackwell Publishing
4. Eckert, P. & McConnell-Ginet, S. (2003). *Language and Gender*. Cambridge: Cambridge University Press
5. Fairclough, N. (2013). *Critical Discourse Analysis: the Critical Study of Language*. New York: Longman Publishing
6. Fairclough, N. & Fairclough I. (2012). *Political Discourse Analysis: a Method for Advanced Students*. New York: Routledge
7. Holmes, J. (1995). *Women, men and politeness*. London: Longman
8. Holmes, J. & Meyerhoff, M. (ur.) (2003). *The Handbook of Language and Gender*. Oxford: Blackwell
9. Lakoff, R. (1975). *Language and Women's Place*. London: Cambridge University Press
10. Maltz, D.N. & Borker, R.A. (1982). A cultural approach to male-female miscommunication u J.J. Gumperz (ur.), *Language and Social Identity* (str. 196-216). Cambridge: Cambridge University Press
11. Tannen, D. (1996). *Gender and Discourse*. Oxford: Oxford University Press
12. Tannen, D. (1990). *You Just Don't Understand: Women and Men in Conversation*. New York: Harper Collins Publishers
13. West, C. & Zimmerman, D. (1984). Doing Gender u *Gender & Society*, 1 (2), 125-151. London: Sage Publications
14. Wodak, Ruth (ur.) (1989). *Language, Power and Ideology: Studies in political discourse*. Amestradam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
15. Wodak, R. (ur.) (1997). *Gender and Discourse Studies*. London: Sage Publications

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila/o temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku, 10. ožujka 2015.

Potpis

Dragana Božić Linard

Napomena